

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 8 PŽ-1858/2020-2

R E P U B L I K A H R V A T S K A

R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Josip Turkalj, u pravnoj stvari tužitelja IVE DEANA, OIB 21424615502, Vodice, Ante Lasan Kabalera 27a, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici Darija Silov i Ivan Milin, u Zajedničkom odvjetničkom uredu Darija Silov i Ivan Milin u Šibeniku, Stjepana Radića 31/II, protiv 1. tuženika NLB InterFinanz AG in Liquidation, OIB 43668676136, Švicarska, Zürich, Beethovenstrasse 48, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Orehovec, Vinter, Kiš, Šimunović d.o.o., Zagreb, Smičiklasova 18 i 2. tuženika RIVIJERA d.d. u stečaju, OIB 04184053283, Šibenik, Vladimira Nazora 53, uz sudjelovanje umješaka na strani tužitelja HOTEL MIRAN PIROVAC d.d., OIB 99881876163, Šibenik, Vladimira Nazora 53, radi utvrđenja ništetnosti, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv rješenja Trgovačkog suda u Zadru poslovni broj P-116/2019-44 od 21. veljače 2020., 20. rujna 2021.

r i j e š i o j e

I. Odbija se žalba tužitelja Ive Deana kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zadru, poslovni broj P-116/2019-44 od 21. veljače 2020. u točki 1. njegove izreke kojim je odbačena tužba u dijelu kojim se traži utvrđenje da je ništetan i bez pravnog učinka Sporazum o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. sklopljen između NLB InterFinanz AG in Liquidation kao predlagatelja i Rivijera d.d. kao protivnika osiguranja, ovjeren kod javnog bilježnika Igora Lučeva pod brojem OU-8627/07 te da se odredi brisanje uknjižbe založnog prava određenog pod brojem Z-3585/07 na temelju Sporazuma o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. u korist NLB InterFinanz AG in Liquidation, na nekretninama upisanim u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Šibeniku, k.o. Šibenik, z.u. 7881 koji se sastoji od katastarske čestice 2622 opisane kao hotel i dvorište površine 1702 m² te da se naloži uspostava prijašnjeg zemljišno-knjižnog stanja kakvo je bilo prije upisa, kao i u dijelu kojim je odbačena tužba za utvrđenje da Sporazum o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. sklopljen između NLB InterFinanz AG in Liquidation kao predlagatelja i Rivijera d.d. kao protivnika osiguranja, ovjeren kod javnog bilježnika Igora Lučeva pod brojem OU-8627/07 po sadržaju i obliku ne predstavlja i nema pravnu snagu javnobilježničkog akta te da se odredi brisanje uknjižbe založnog prava određenog pod brojem Z-3585/07 na temelju Sporazuma o zasnivanju založnog

prava od 21. svibnja 2007. u korist NLB InterFinanz AG in Liquidation, na nekretninama upisanim u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Šibeniku, k.o. Šibenik, z.u. 7881 koji se sastoji od katastarske čestice 2622 opisane kao hotel i dvorište površine 1702 m² te da se naloži uspostava prijašnjeg zemljišno-knjižnog stanja kakvo je bilo prije upisa.

II. Uvažava se žalba tužitelja Ive Deana, ukida rješenje Trgovačkog suda u Zadru, poslovni broj P-116/2019-44 od 21. veljače 2020. u točki 2. i točki 1. njegove izreke kojim je tužba odbačena u dijelu kojim se traži utvrđenje da je ništetan i bez pravnog učinka Ugovor o zajmu od 8. svibnja 2007. sklopljen između NLB InterFinanz AG in Liquidation, kao zajmodavca i Rivijera d.d., kao zajmoprimca te Dodatak br. I. Ugovoru o zajmu od 7. listopada 2011. sklopljen između NLB InterFinanz AG in Liquidation kao zajmodavca i Rivijera d.d., kao zajmoprimca, da je ništetna i bez pravnog učinka zadužnica od 21. listopada 2011. izdana od strane Rivijera d.d., i Ive Deana, kao jamca platca, ovjerena 26. listopada 2011. po javnom bilježniku Igoru Lučevu pod poslovnim brojem OV-8129/11 te da se naloži NLB InterFinanz AG in Liquidation zadužnicu vratiti izdavatelju odnosno avalisti, u dijelu kojim se traži utvrđenje da su ništetne i bez pravnog učinka bjanko mjenice br. 01/003, 02/003, 03/003, bez datuma izdavanja, izdane od Rivijera d.d. uz aval Ive Deana te da se naloži NLB InterFinanz AG in Liquidation vratiti mjenice izdavatelju, odnosno avalisti, u dijelu kojim se traži utvrđenje da je ništetno i bez pravnog učinka jamstveno pismo Rivijera d.d. od 7. listopada 2011. uz aval Ive Deana te da se naloži NLB InterFinanz AG in Liquidation vratiti jamstveno pismo izdavatelju, odnosno avalisti i u dijelu kojim se traži utvrđenje da je ništetna i bez pravnog učinka izjava o jamstvu Ive Deana izdana 7. listopada 2011. te da se naloži NLB InterFinanz AG in Liquidation vratiti je izdavatelju, te se predmet u navedenom dijelu vraća tom sudu na ponovan postupak, drugom sucu pojedincu Trgovačkog suda u Zadru.

III. Odbacuje se žalba tužitelja Ive Deana protiv točke 3. izreke rješenja Trgovačkog suda u Zadru, poslovni broj P-116/2019-44 od 21. veljače 2020. kao nedopuštena.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskim rješenjem odbačena je tužba (točka 1. izreke), naloženo je tužitelju nadoknaditi prvotuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 9.375,00 kn (točka 2. izreke) i odbijen je prvotuženikov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 2.360,00 kn (točka 3. izreke).

2. Tužitelj je podnio žalbu kojom prvostupanjsko rješenje pobija u cijelosti zbog svih žalbenih razloga propisanih odredbom čl. 353. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 28/13 i 89/14; dalje: ZPP). Predlaže pobijano rješenje ukinuti. Ne traži trošak sastava žalbe.

3. Žalba je djelomično osnovana, djelomično neosnovana i djelomično nedopuštena.

4. Rješenje je ispitano u skladu s odredbom čl. 365. ZPP-a vezano uz čl. 381. ZPP-a, u granicama razloga navedenih u žalbi, pri čemu je drugostupanjski sud pazio po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

5. Predmet spora je utvrđenje ništetnosti Ugovora o zajmu od 8. svibnja 2007. i Dodatka I. Ugovoru o zajmu od 7. listopada 2011. koje su sklopili prvotuženik kao zajmodavac i pravni prednik drugotuženika kao zajmoprimac, Sporazuma o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. koji su sklopili prvotuženik kao predlagatelj osiguranja i pravni prednik drugotuženika kao protivnik osiguranja, zadužnice od 21. listopada 2011. izdane od strane pravnog prednika drugotuženika i tužitelja kao jamca platca, bjanko mjenica br. 01/003, 02/003 i 03/003 izdanih od strane pravnog prednika drugotuženika uz aval tužitelja, jamstvenog pisma pravnog prednika drugotuženika uz aval tužitelja i izjave o jamstvu tužitelja. Ujedno tužitelj traži vraćanje zadužnica, bjanko mjenica, jamstvenih pisama i izjave o jamstvu izdavatelju, odnosno avalistu te brisanje uknjižbe založnog prava.

Tužitelj postavlja i eventualno kumulirani zahtjev za utvrđenje da Sporazum o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. koji su sklopili prvotuženik kao predlagatelj osiguranja i pravni prednik drugotuženika kao protivnik osiguranja po sadržaju i obliku ne predstavlja i nema pravnu snagu javnobilježničkog akta te da se naloži brisanje uknjižbe založnog prava.

6. Tužitelj ističe da su Ugovor o zajmu od 8. svibnja 2007., Dodatak br. I Ugovoru o zajmu od 7. listopada 2011. i Sporazum o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. ništetni pravni poslovi u smislu odredbe čl. 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO), jer su protivni odredbama Zakona o bankama („Narodne novine“ broj 84/92 i 141/06) Zakona o kreditnim institucijama („Narodne novine“ broj 117/08), Zakona o ništetnosti ugovora o kreditu s međunarodnim obilježjem sklopljenih u Republici Hrvatskoj s neovlaštenim vjerovnikom („Narodne novine“ broj 72/17) i Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03 i 107/07). Budući da su osnovni pravni poslovi ništetni, sredstva osiguranja koja su dana su također ništetna i tužitelj traži njihov povrat.

U odnosu na eventualno kumulirani tužbeni zahtjev tužitelj navodi da je Sporazum o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. sastavljen protivno odredbi čl. 68. st. 3. Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“ broj: 78/93, 29/94, 162/98 i 16/07; dalje: ZJB), zbog čega nastupaju posljedice iz čl. 70. ZJB.

7. Iz spisa proizlazi da je tužitelj kao stečajni vjerovnik prijavio svoju tražbinu u stečajnom postupku nad drugotuženikom te da nije osporio tražbinu prvotuženika u iznosu od 24.530.559,11 kn, koja je pravomoćnim rješenjem stečajnog suda od 9. svibnja 2017. utvrđena kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

Pravnu osnovu predmetne tražbine prvotuženika, a što između stranaka nije prijeporno, predstavljaju Ugovor o zajmu od 8. svibnja 2007. i Dodatak br. 1. predmetnom Ugovoru od 7. listopada 2011.

8. Prvostupanjski je sud odbacio tužbu jer je zauzeo stajalište da tužitelj nije ovlašten u ovom parničnom postupku tražiti utvrđenje ništetnosti pravnih poslova na kojima se temelji prvotuženikova tražbina ako nije osporio prvotuženikovu tražbinu u stečajnom postupku nad drugotuženikom. Budući da tužitelj to nije učinio, primjenjuje se odredba čl. 271. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; dalje: SZ) prema kojoj pravomoćna odluka kojom se utvrđuje tražbina i njezin isplatan red ili kojom se utvrđuje da tražbina ne postoji djeluje prema stečajnom dužniku i svim stečajnim vjerovnicima.

9. Odredbom čl. 288. st. 2. ZPP-a propisano je da, osim rješenja koja je ovlašten donositi nakon prethodnog ispitivanja tužbe, sud na pripremnom ročištu donosi i rješenje o odbacivanju tužbe, ako utvrdi da o tužbenom zahtjevu već teče parnica, da je stvar pravomoćno presuđena, da je o predmetu spora sklopljena sudska nagodba ili da ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje.

10. Dakle, sud ima mogućnost odbaciti tužbu samo ako je ostvaren jedan od prethodno citiranih uvjeta. U konkretnom slučaju je jedina osnova za odbacivanje tužbe mogla biti nedostatak pravnog interesa. Prvostupanjski je sud pogrešno ocijenio da pravni interes za isticanje ništetnosti ima svaka osoba jer se na ništetnost može pozvati svatko.

Naime, odredbom čl. 327. st. 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO) propisano je da sud na ništetnost pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba (dakle, ne svatko). Pojam zainteresirane osobe znači da se radi o osobi koja za utvrđenje ništetnosti ima pravni interes. Dakle, tužbu za utvrđenje ništetnosti ne može podnijeti svaka osoba bez obzira na to ima li ili nema pravni interes. Posebno se napominje i da je postojanje pravnog interesa procesna pretpostavka za podnošenje tužbe za utvrđenje, pa tako i tužbe za utvrđenje ništetnosti (čl. 187. ZPP-a).

11. Prema shvaćanju ovog suda, tužitelj nema pravni interes za utvrđenje ništetnosti Sporazuma o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. (niti za utvrđenje da predmetni Sporazum po sadržaju i obliku ne predstavlja i nema pravnu snagu javnobilježničkog akta), a posljedično niti za uspostavu zemljišno-knjižnog stanja kakvo je bilo prije upisa zaloga na temelju Sporazuma.

Naime, Sporazum o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007. sklopili su prvotuženik i pravni prednik drugotuženika dakle, tužitelj nije stranka tog Sporazuma.

Jednako tako, založno je pravo na temelju Sporazuma upisano na nekretninama u vlasništvu drugotuženika, a ne na nekretninama u tužiteljevom vlasništvu.

12. Sud nema obvezu istraživati razloge zainteresiranosti stranke po službenoj dužnosti, već je stranka dužna navesti u čemu se njezin pravni interes sastoji, ako on nije vidljiv iz same činjenice da je stranka ugovorna strana nekog pravnog posla.

Budući da tužitelj ničim nije obrazložio u čemu bi se sastojao njegov pravni interes za utvrđenje ništetnosti Sporazuma o zasnivanju založnog prava od 21. svibnja 2007., odnosno za utvrđenje da predmetni Sporazum po sadržaju i obliku ne predstavlja i nema pravnu snagu javnobilježničkog akta, na temelju odredbe čl. 288. st. 2. ZPP-a tužbu je u tom dijelu, kao i u dijelu koji se odnosi na zahtjev za brisanje založnog prava uknjiženog na temelju tog Sporazuma, valjalo odbaciti.

Napominje se da u slučaju odbacivanja tužbe sud ne ulazi u meritum spora, pa tako niti u obrazlaganje zakonskih normi za koje tužitelj smatra da ih na njegov zahtjev valja primijeniti.

13. Slijedom prethodno iznijetog, na temelju odredbe čl. 380. t. 2. ZPP-a odlučeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

14. Tužitelj ima pravni interes za utvrđenje ništetnosti Ugovora o zajmu od 8. svibnja 2007., Dodatka I. Ugovoru o zajmu od 7. listopada 2011., zadužnice od 21. listopada 2011., bjanko mjenica br. 01/003, 02/003 i 03/003, jamstvenog pisma pravnog prednika drugotuženika uz aval tužitelja i izjave o jamstvu tužitelja.

15. Naime, osim što je prvotuženik u pravnom odnosu s drugotuženikom na temelju osnovnih pravnih poslova - Ugovora o zajmu od 8. svibnja 2007. i Dodatka br. I. Ugovoru o zajmu od 7. listopada 2011., prvotuženik je u pravnom odnosu s tužiteljem, kao avalistom, odnosno jamcem, sukladno akcesornim pravnim poslovima (zadužnica, bjanko mjenica, jamstveno pismo, izjava o jamstvu). Dakle, tužitelj je stranka akcesornih pravnih poslova, iz čega proizlazi njegov pravni interes.

Odnos između tužitelja i prvotuženika se ne može razrješavati u stečajnom postupku nad drugotuženikom, pri čemu tužitelj, da bi ishodio povrat sredstava osiguranja, mora tražiti utvrđenje ništetnosti osnovnih pravnih poslova.

Stoga tužitelj ima pravni interes tražiti utvrđenje ništetnosti kako osnovnih pravnih poslova, tako i akcesornih pravnih poslova u kojima tužitelj ima direktni pravni odnos s prvotuženikom.

16. Stoga je na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a vezano uz čl. 371. ZPP-a odlučeno kao u točki II. izreke ovog rješenja.

17. Tužitelj nema pravni interes pobijati prvostupanjsko rješenje u dijelu u kojem je odbijen prvotuženikov zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 2.360,00 kn.

18. Stoga je na temelju odredbe čl. 380. t. 1. ZPP-a vezano uz čl. 358. st. 3. ZPP-a odlučeno kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Zagreb, 20. rujna 2021.

Sudac
Josip Turkalj

Broj zapisa: **eb2ff-f8121**

Kontrolni broj: **0ec06-48c2f-aa69a**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=JOSIP TURKALJ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.